

RANGOS DARBŲ SUTARTIES BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Sutarties objektas:

- 1.1. Rangovas įsipareigoja savo medžiagomis, savo priemonėmis, jėgomis, žiniomis, rizika ir atsakomybe, nebent Specialiosiose sąlygose (toliau – **Specialiosios sąlygos**) nurodyta kitaip, atlikti Sutarties Specialiosiose sąlygose ir šios Sutarties prieduose nurodytus rangos darbus pagal pateiktas sąlygas ir reikalavimus (toliau – **Darbai**) ir perduoti Darbų rezultatą Užsakovui šioje Sutartyje nustatytais sąlygomis, terminais ir tvarka, o Užsakovas įsipareigoja už tinkamai, kokybiškai ir laiku atliktus Darbus atsiskaityti pagal šios Sutarties sąlygas.
- 1.2. Darbų atlikimo vieta (objektas) nurodyta Specialiosiose sąlygose (toliau – **Objektas**).
- 1.3. Atlikdamas Darbus, Rangovas privalo vadovautis parengta ir šios Sutarties Specialiosiose sąlygose ir (ar) šios Sutarties prieduose nurodyta technine specifikacija (toliau – **Specifikacija**), taip pat Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, statybos techniniais reglamentais, darbų saugos, aplinkosaugos ir kitais privalomaisiais norminiais reikalavimais, taikomais atitinkamiems darbams.
- 1.4. Rangovo darbų priežiūrą, kontrolę, priėmimą ir vertinimą atliks Užsakovo samdomas fizinis ar juridinis asmuo, teikiantis techninės priežiūros paslaugas, kuris veikia Užsakovo vardu ir, kuris nurodytas Specialiosiose sąlygose (toliau – **Techninis priežiūrėtojas**), bei kuris yra atsakingas už Rangovo atliktų darbų atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimą ir vertinimo išvados pateikimą (įskaitant medžiagų, naudojamų rangos metu, kokybę ir atitiktį).

2. Sutarties kaina ir atsiskaitymo tvarka

- 2.1. Sutarties kaina, kurią Užsakovas privalo sumokėti Rangovui už faktiškai atliktus Darbus pagal Sutarties sąlygas, įskaitant visus Susitarimus, yra apskaičiuojama, taikant kainos apskaičiavimo būdą ar būdus (kainodaros taisykles), nurodytus Specialiosiose sąlygose. Šiai Sutarčiai taikoma fiksuota kaina, jeigu Specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip.
- 2.2. Pradinės sutarties vertė ir Rangovo pasiūlymo kaina, už kurią Rangovas įsipareigojo pagal Sutarties sąlygas atlikti Darbus, nurodytus Sutartyje ir (ar) jos prieduose (Užsakovo užduotyje, statinio projekte ar pan.) yra nurodytos Specialiosiose sąlygose.
- 2.3. Už Specialiosiose sąlygose numatytą kainą Rangovas įsipareigoja atlikti Darbus, numatytus Sutarties Specialiosiose sąlygose ir (ar) jos prieduose. Rangovas Darbus pagal pateiktas sąlygas ir reikalavimus atlieka savo medžiagomis, savo priemonėmis ir jėgomis, jeigu ko kita nenustato Sutartis. Į Sutarties kainą įeina darbo jėgos, mechanizmų darbo, medžiagų bei priemonių kaina, reikiamų dokumentų (pvz. projektinė, išpildomoji dokumentacija) paruošimo kaina, mokesčiai, draudimo, transportavimo ir visos kitos, Rangovui priklausančios pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus bei šią Sutartį, išlaidos, išskyrus PVM.
- 2.4. Rangovas patvirtina, kad iki Sutarties pasirašymo susipažino su visa jam pateikta technine ir projektine dokumentacija, Objekto sąlygomis bei kita informacija, galinčia turėti įtakos Sutarties kainai ir Darbų apimčiai, įskaitant projekto dokumentus ir duomenis, ir tai įvertino savo pasiūlyme. Todėl laikoma, kad Sutarties kaina apima visus Rangovo įsipareigojimus pagal šią Sutartį ir visas priemones, būtinas tinkamam Darbų atlikimui ir užbaigimui, įskaitant tokius darbus ar priemones, kurie nėra tiesiogiai išvardyti Sutartyje, tačiau kuriuos profesionalus ir patyręs rangovas turėjo ir galėjo numatyti iki pasiūlymo pateikimo termino pabaigos.
- 2.5. Sutarties kaina negali viršyti Pradinės sutarties vertės ir papildomos sumos (jeigu ji nurodyta Specialiosiose sąlygose), todėl Rangovas privalo atlikti Darbus, neviršydamas Pirkimo dokumentuose nurodytų apimčių, pagal kurias buvo apskaičiuota Pradinės sutarties vertė, ir atlikdamas tik tokius kiekius (kai taikomas fiksuotas įkainis), kad nebūtų viršijama Pradinės sutarties vertė ir papildoma suma, nebent sudaromas Susitarimas dėl papildomų darbų. Tuo atveju, kai visa

- Sutarties kaina yra fiksuota kaina, Rangovas privalo įvykdyti Sutartį ta apimtimi, kokia ji yra nustatyta Sutarties sudarymo metu, už Rangovo pasiūlyme ir Specialiosiose sąlygose nurodytą fiksuotą kainą.
- 2.6. Rangovui gali būti mokamas avansas tik tuo atveju, jei tai numatyta Specialiosiose sąlygose. Rangovui išmokėto avanso suma įskaitoma į Sutarties kainą.
 - 2.7. Jeigu, siekiant laiku ir tinkamai įvykdyti Sutartį, reikia atlikti papildomus darbus, kurių Rangovas nenumatė sudarant šią Sutartį, bet turėjo ir galėjo juos numatyti, ir jie yra būtini šiai Sutarčiai tinkamai įvykdyti, šiuos darbus Rangovas atlieka savo sąskaita. Rangovui nėra atlyginama už tuos darbus, kuriuos Rangovas atliko savavališkai nukrypdamas nuo šios Sutarties ir/ar jos priedų nuostatų.
 - 2.8. Sutarties vykdymo eigoje paaiškėjus, kad siekiant tinkamai įvykdyti Sutartį yra būtina atlikti papildomus darbus, Rangovas privalo apie tai nedelsiant pranešti Užsakovui. Tokiame pranešime Rangovas privalo išsamiai aprašyti ir pagrįsti atitinkamas aplinkybes, taip pat paskaičiuoti ir nurodyti sumą, kuria turi būti padidinama Darbų kaina, bei ją pagrįsti rašytiniais įrodymais. Šios Sutarties kontekste laikoma, kad papildomų darbų Rangovas nenumatė sudarant šią Sutartį, neturėjo ir negalėjo jų numatyti, jeigu:
 - 2.8.1. Darbai nėra numatyti Užsakovo pateiktoje Specifikacijoje (techniniame projekte) ir kurių Rangovas neturėjo ir negalėjo numatyti vertindamas Specifikaciją (techninį projektą);
 - 2.8.2. Darbų poreikis paaiškėja atlikus papildomus tyrimus ir/arba analizes, kurios negalėjo būti atliktos Sutarties sudarymo momentu.
 - 2.9. Į Sutarties kainą įtrauktas visas už Darbų atlikimą numatytas užmokestis, todėl Rangovas prisiima visą Sutarčiai tinkamai įvykdyti reikalingų medžiagų, įrenginių, gaminių, darbų ir paslaugų pabrangimo ateityje riziką, visą Darbų kiekių (apimtį) padidėjimo riziką ir neturi teisės reikalauti padengti jokių kitų išlaidų, viršijančių Darbų kainą, jeigu dėl to nebuvo atskiro raštinio Šalių susitarimo ir šios Sutarties 2.8. p. nėra nurodomos išimtys, kurioms esant Sutarties kaina gali būti keičiama.
 - 2.10. Sutarties kaina negali keistis (didėti) visą Sutarties galiojimo laikotarpį, išskyrus šiame punkte nurodytais atvejais:
 - 2.10.1. Jeigu atsiranda papildomų/nevykdomų darbų poreikis, kaip tai numatyta Sutartyje;
 - 2.10.2. Sutarties kaina Sutarties galiojimo laikotarpiu turi būti perskaičiuojama (didinama ar mažinama) pasikeitus (padidėjus ar sumažėjus) PVM tarifui, kuris turi tiesioginę įtaką Sutarties kainai. Sutarties kaina perskaičiuojama pasikeitusio mokesčio dydžiu. Sutarties kainos perskaičiavimą dėl pasikeitusio PVM tarifo inicijuoja Rangovas, kreipdamasis į Užsakovą raštu, pateikdamas konkrečius skaičiavimus dėl pasikeitusio mokesčio įtakos Sutarties kainai. Užsakovas taip pat turi teisę inicijuoti Sutarties kainos perskaičiavimą dėl pasikeitusio PVM tarifo. Sutarties kainos perskaičiavimas įforminamas rašytiniu Šalių susitarimu, kuriame užfiksuojama perskaičiuota Sutarties kaina bei šio perskaičiavimo įsigaliojimo sąlygos. Sutarties kainos peržiūra kitais pagrindais gali būti atliekama Specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka.
 - 2.10.3. Sutarties kaina taip pat gali būti keičiama tik esant objektyviai pagrįstam statybos (Darbų) produkto ar įrenginio kainos pokyčiui (t.y. kai statybos (Darbų) produktų arba įrenginių kaina padidėjo iš esmės), kuris atsirado (galioja esant visoms šioms sąlygoms): i) po Sutarties sudarymo, ii) buvo neprognozuojamas ir negalėjo būti numatytas Rangovo sudarant Sutartį ir iii) yra būtinas Darbų tinkamam atlikimui ir negali būti kompensuotas kitomis priemonėmis.
 - 2.10.4. Kainos padidėjimo atveju Rangovas per 5 (penkias) darbo dienas nuo pokyčio sužinojimo turi pateikti Užsakovui raštinį prašymą kartu su pagrindžiančiais dokumentais apie faktiškai patirtą kainų padidėjimą. Laikoma, kad statybos (Darbų) produktų arba įrenginių kaina padidėjo iš esmės, jeigu Rangovas pateikia įrodymus Užsakovui, kad Sutarties kainos statybos (Darbų) produktų ar įrenginių kaina Sutarties sudarymo metu buvo reali ir nebuvo dirbtinai sumažinta ir kad konkretaus statybos (Darbų) produkto arba įrenginio (jo dalies) pirkimo

- pagal Sutartį metu jo kaina padidėjo daugiau nei 15% ir nėra galimybių nupirkti tokio statybos (Darbų) produkto arba įrenginio (jo dalies) pigiau, nepažeidžiant Darbų terminų.
- 2.10.5. Kaina gali būti didinama tik rašytiniu abiejų Šalių susitarimu. Sutarties kainos korekcija taikoma tik Darbams, kurie atliekami nuo rašytinio susitarimo pasirašymo dienos.
- 2.10.6. Jei kainos pokytis yra neigiamas (medžiagų ar įrenginių kainos sumažėja), Rangovas privalo apie tai pranešti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo sužinojimo, Užsakovui, ir Sutarties kaina turi būti sumažinta atitinkamai.
- 2.10.7. Jeigu Darbai vėluoja dėl priežasčių, dėl kurių Rangovas neįgyja teisės į Darbų terminų pratęsimą, ir statybos (Darbų) produktai (medžiagos) arba įrenginiai (jų dalys) pabrangsta per vėlavimo laiką, Rangovas neturi teisės reikalauti Užsakovo padidinti Sutarties kainą tokio pabrangimo suma. Tačiau statybos (Darbų) produktų (medžiagų) arba įrenginių kainų sumažėjimas per Darbų vėlavimo laiką suteikia teisę Užsakovui reikalauti sumažinti Sutarties kainą visa sumažėjusia suma.
- 2.10.8. Susitarimas padidinti/sumažinti Sutarties kainą įsigalioja surašius jį raštu ir abiems Šalims patvirtinus parašais.
- 2.11. Atsiskaitymo tvarka:**
- 2.11.1. PVM sąskaita - faktūra išrašoma tik po Darbų perdavimo - priėmimo akto pasirašymo dienos. Galutinį mokėjimą Rangovas gali gauti tik tada, kai Šalys pasirašo Darbų perdavimo-priėmimo aktą ir Rangovas ištaiso visus defektus, įvardintus Darbų perdavimo-priėmimo metu, Užsakovui raštiškai patvirtinant tokį defektų ištaisymą bei surašomas statybos užbaigimo aktas. Užsakovas apmoka už kokybiškai, šios Sutarties sąlygas atitinkančius ir laiku suteiktus (atliktus) Darbus Rangovo „SABIS“ priemonėmis pateiktą sąskaitą faktūrą ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo sąskaitos faktūros gavimo dienos. Rangovas pateikia Užsakovui sąskaitą faktūrą už Darbus ne vėliau kaip per 5 (penkias) kalendorines dienas nuo Darbų priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos. Sutarties vykdymo metu sąskaitos faktūros teikiamos tik elektroniniu būdu. Elektroninės sąskaitos faktūros, atitinkančios Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą, kurio nuoroda paskelbta 2017 m. spalio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/1870 dėl nuorodos į Europos elektroninių sąskaitų faktūrų standartą ir sintaksių sąrašo paskelbimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/55/ES (OL 2017 L 266, p. 19), teikiamos Rangovo pasirinktomis priemonėmis. Minėto standarto neatitinkančios elektroninės sąskaitos faktūros gali būti teikiamos tik naudojantis informacinės sistemos „SABIS“ priemonėmis. Jeigu Sutartyje yra numatytas Darbų atlikimas etapais ar periodais, Sąskaita gali būti pateikiama dėl kiekvieno etapo ar periodo atskirai.
- 2.11.2. Užsakovas atsiskaito su Rangovu pervesdamas pinigus į PVM sąskaitoje faktūroje nurodytą Rangovo banko sąskaitą.
- 2.11.3. Užsakovui mokant pinigus bankiniu pavedimu, Užsakovo piniginių prievolių vykdymo atžvilgiu laikoma, kad pinigai sumokėti tą dieną, kurią Užsakovas pateikė savo bankui mokėjimo nurodymą atlikti mokėjimo pavedimą į Rangovo banko sąskaitą.

3. Šalių teisės ir pareigos

3.1. Užsakovas turi teisę:

- 3.1.1. Bet kuriuo metu tikrinti atliekamų Darbų atlikimo eigą, kiekį ir kokybę.
- 3.1.2. Dalyvauti Rangovui priimant sprendimus dėl vykdomų Darbų.
- 3.1.3. Reikalauti, kad Rangovas darbus vykdytų pagal Specialiosiose sąlygose ir šios Sutarties prieduose pateiktas sąlygas ir reikalavimus bei laikydamasis normatyvinių statybos dokumentų reikalavimų. Jeigu Rangovas nukrypsta nuo pateiktų sąlygų, reikalavimų, pridedamų orientacinių brėžinių (jei tokie pridedami), Šalių patvirtinto darbų kalendorinio vykdymo grafiko, nesilaiko kitų privalomų reikalavimų ir priimtų įsipareigojimų, Užsakovas

turi teisę raštu reikalauti šalinti trūkumus ir nemokėti už netinkamai atliktą darbą arba pašalinti trūkumus trečiųjų asmenų pagalba Rangovo sąskaita bei reikalauti šių išlaidų kompensavimo.

- 3.1.4. Duoti nurodymus Rangovui ir reikalauti jų vykdymo, jei Darbų atlikimo eigoje atsilieikama nuo detalaus darbų vykdymo grafiko ar sistemingai pažeidžiami Sutartyje nurodyti kokybiniai reikalavimai.
- 3.1.5. Sutarties vykdymo eigoje prašyti Rangovo atlikti papildomus darbus (nepriklausomai nuo to, ar jie yra būtini siekiant tinkamai įvykdyti Sutartį), taip pat atsisakyti dalies Darbų (su sąlyga, kad Rangovas nėra pradėjęs tokių Darbų ir nėra užsakęs jiems atlikti reikalingų medžiagų, įrenginių ar gaminių). Gavęs tokį Užsakovo prašymą (pranešimą), Rangovas privalo paskaičiuoti ir nurodyti sumą, kuria turi būti atitinkamai padidinama arba sumažinama Darbų kaina. Darbų atlikimo terminas dėl papildomų darbų užsakymo ir atlikimo pratęsimas tokiam terminui, kad papildomai užsakomi darbai būtų atlikti tinkamai. Dėl papildomų darbų atlikimo termino ir kainos Šalys susitaria raštu. Jei dėl papildomų darbų atlikimo yra pratęsimas Darbų atlikimo terminas, tai turi būti įforminama Sutarties pakeitimu, kartu pakeičiant (pakoreguojant) Darbų atlikimo grafiką.
- 3.1.6. nepriimti netinkamai ar nekokybiškai įvykdytų darbų.
- 3.1.7. sulaikyti mokėjimus pagal Sutartį dėl nekokybiškai ir (ar) netinkamai įvykdytų darbų iki visiško trūkumų ištaisymo, arba nutraukus Sutartį reikalauti Rangovo atlyginti nuostolius/papildomas išlaidas Darbų užbaigimui.
- 3.1.8. įskaityti Rangovui priskaičiuotus delspinigius, nuostolius ar pritaikytas baudas į mokėtinas Rangovui sumas pagal šią Sutartį.
- 3.1.9. gauti visą su Sutarties vykdymu susijusią informaciją, įskaitant, bet neapsiribojant proceso statuso atnaujinimus bei atsakymus į kitus klausimus dėl Sutarties dalyko.
- 3.1.10. reikalauti vykdyti ir tinkamai įgyvendinti kitas Rangovo pareigas, išdėstytas šioje Sutartyje.
- 3.1.11. Naudotis Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytais Užsakovo teisėmis.
- 3.2. Užsakovas įsipareigoja:**
 - 3.2.1. sudaryti Rangovui visas sąlygas, suteikti turimą informaciją ir ar dokumentus, būtinus Darbams atlikti.
 - 3.2.2. užtikrinti Rangovui patekimą į Objektą pagal įmonėje galiojančią patekimo į objektus tvarką bei Rangovo pateiktą darbuotojų ir automobilių sąrašą, kiek tai reikalinga šiai Sutarčiai vykdyti. Darbų statybvieta (Objektas) yra perduodama Šalims pasirašant statybvieta perdavimo-priėmimo aktą STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ nustatyta tvarka.
 - 3.2.3. sumokėti Rangovui už tinkamai ir laiku atliktus bei nustatyta tvarka priimtus Darbus Sutartyje numatytais terminais ir tvarka. Jei Užsakovas neatlieka apmokėjimo nustatytais terminais, Rangovo pareikalavimu Užsakovas privalo sumokėti 0,05% dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo laiku neapmokėtos sumos.
 - 3.2.4. paskirti Statinio statybos techninės priežiūros vadovą, kuris vadovaudamasis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ vykdys Darbų techninę priežiūrą. Statinio statybos techninės priežiūros funkcijai atlikti negali būti paskirtas Rangovas, Subrangovas ar Rangovo personalas.
 - 3.2.5. jeigu nustatomos klaidos ar trūkumai Užsakovo pateiktuose dokumentuose, Užsakovas privalo nedelsdamas organizuoti klaidų ar trūkumų ištaisymą, jeigu tai yra privaloma pagal įstatymus arba būtina tam, kad būtų galima vykdyti Darbus ir įvykdyti Sutartį.
 - 3.2.6. priimti iš Rangovo tinkamai atliktus darbus.
 - 3.2.7. tiekti darbų atlikimo vietoje elektros energiją, jei tai reikalinga atlikti Darbams, už kurią Rangovas įsipareigoja atsiskaityti Užsakovui pagal Šalių suderintą aktą. Nebent Specialiosiose sąlygose numatyta kitaip.

3.3. Rangovas turi teisę:

- 3.3.1. jei Užsakovas neatlieka apmokėjimo už laiku ir kokybiškai atliktus Darbus nustatytais terminais, Rangovas turi teisę reikalauti iš Užsakovo sumokėti Rangovui 0,05% dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną nuo laiku neapmokėtos sumos.
- 3.3.2. esant poreikiui ir iš anksto raštu suderinęs su Užsakovu pasitelkti subrangovus ir (ar) specialistus) (trečiuosius asmenis) Darbų vykdymui pagal šią Sutartį, ir neprieštaraujant šiai Sutarčiai tretiesiems asmenims teikti informaciją, išimtinai būtiną Darbų vykdymui. Rangovas privalo nedelsdamas informuoti Užsakovą apie subrangovų ir (ar) specialistų pasikeitimus visu Sutarties vykdymo metu. Už trečiųjų asmenų darbų vykdymą Rangovas atsako prieš Užsakovą kaip už savo darbus. Šalys gali susitarti, kad atsiskaitymas už atliktus Darbus bus pervedamas tiesiogiai trečiajam asmeniui (subrangovui ir (ar) specialistui) tik tuo atveju, jei bus pasirašomas trišalis Užsakovo, Rangovo ir trečiojo asmens (subrangovo ir (ar) specialisto) susitarimas. Subrangovui ir (ar) specialistui negali būti mokamas avansas. Subrangovui ir (ar) specialistui išmokėtų sumų dydžiu yra mažinamos Rangovui mokėtinos sumos.
- 3.3.3. naudotis Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytais Rangovo teisėmis.

3.4. Rangovas įsipareigoja:

- 3.4.1. nustatytu laiku pradėti, kokybiškai atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui visus Sutartyje nurodytus darbus ir ištaisyti defektus, nustatytus iki darbų perdavimo Užsakovui ir per garantinį laikotarpį.
- 3.4.2. Darbus atlikti pagal projekcinę dokumentaciją (sąlygas bei reikalavimus pateiktus Specialiosiose sąlygose ir (ar) šios Sutarties prieduose), taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančių įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimais.
- 3.4.3. veikdamas apdairiai, rūpestingai ir savo profesinės kompetencijos ribose, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo pastebėjimo informuoti Užsakovą raštu apie pastebėtas klaidas, netikslumus arba defektus Užsakovo pateiktoje projekcinėje dokumentacijoje (Specialiosiose sąlygose ir (ar) šios Sutarties prieduose ir (ar) kituose Sutarties vykdymo metu Užsakovo pateikiamuose dokumentuose) bei teikti siūlymus jiems išvengti ar pašalinti. Rangovas negali reikšti Užsakovui pretenzijų dėl dokumentacijos klaidų, trūkumų ar neaiškumų, apie kuriuos jis nepranešė Užsakovui laiku, nors veikdamas atidžiai ir pagal savo profesinę patirtį, turėjo ir galėjo juos pastebėti.
- 3.4.4. Darbų vykdymui naudoti medžiagas, dirbinius, gaminius ir (ar) įrengimus, atitinkančius Specialiosiose sąlygose ir (ar) šios Sutarties prieduose jiems nustatytus reikalavimus, naudoti Lietuvos Respublikos įstatymais nustatyta tvarka sertifikuotas medžiagas, dirbinius, gaminius ir (ar) įrengimus.
- 3.4.5. vykdyti visus teisėtus ir neprieštaraujančius Sutarties nuostatoms raštiškus Užsakovo nurodymus.
- 3.4.6. tiesiogiai bendrauti su Užsakovo nurodytais asmenimis ir Techniniu prižiūrėtoju, kurie yra paskirti (jei paskirti) atlikti Rangovo Darbų priežiūrą, kontrolę, priėmimą ir vertinimą.
- 3.4.7. ne vėliau nei prieš 3 darbo dienas informuoti Užsakovą apie planuojamą Darbų statybvietėje pradžią nurodyti pasamdytą arba paskirtą statinio statybos vadovą tam, kad apie tai galima būtų informuoti valdžios institucijas (jei taikoma).
- 3.4.8. laiku ir tinkamai informuoti Užsakovą apie atliktų Darbų etapus bei apie atliktų Darbų priėmimo-perdavimo datą bei pateikti Užsakovui atliktų Darbų perdavimo-priėmimo aktus.
- 3.4.9. laikytis patekimo į Objektą tvarkos.
- 3.4.10. garantuoti statybos Darbų objekto/ų apsaugą, saugų darbą, priešgaisrinę ir aplinkos apsaugą bei darbo higieną statybos teritorijoje, savo darbo zonoje, taip pat gretimos aplinkos apsaugą ir greta statybos teritorijos gyvenančių, dirbančių, poilsiaujančių ir judančių žmonių apsaugą

nuo atliekamų darbų sukeliamų pavojų visu Darbų vykdymo laikotarpiu. Rangovas užtikrina, kad jo pasamdyti darbuotojai ir/arba tretieji asmenys, už kuriuos atsakingas Rangovas, Darbų atlikimo metu nebūtų apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ir (arba) psichotropinių medžiagų.

- 3.4.11. užtikrinti, kad į Darbų vykdymo zoną nepatektų pašaliniai asmenys ir sudaryti sąlygas Užsakovo darbuotojams ir klientams saugiai patekti į bendrovės patalpas/Objektą.
- 3.4.12. gavus raštišką paklausimą, per 3 (tris) darbo dienas informuoti Užsakovą apie Darbų atlikimo eigą.
- 3.4.13. po Darbų baigimo sutvarkyti darbo vietą, t. y. sutvarkyti ir išsivežti iš statybos aikštelės, objekto, kuriame atliekami Darbai, ir aplinkinių teritorijų savo atsivežtus daiktus, įrankius, įrengimus, įvairias atliekas, šiukšles ir nuolaužas, susijusias su Sutartyje vykdomais darbais, įskaitant likusį statybinį laužą, užterštą gruntą, šiukšles ir pan.
- 3.4.14. turėti visus pagal Lietuvos Respublikos bei Europos Sąjungos teisės aktus reikiamus leidimus, atestatus, licencijas ar kitus dokumentus, kurie yra būtini šioje Sutartyje numatytiems Darbams vykdyti. Rangovas privalo užtikrinti, kad ne tik jis, bet ir bet kurie asmenys, veikiantys jo vardu, yra gavę visus būtinus leidimus, kvalifikacijos atestacijos pažymėjimus ar kitokius dokumentus, leidžiančius užsiimti šioje Sutartyje nustatyta veikla, kuri yra Rangovo įsipareigojimų pagal Sutartį dalis. Užsakovas turi teisę bet kada, iš anksto neįspėjęs, tikrinti statybvietėje dirbančius asmenis (jų tapatybę, teisę dirbti, kvalifikaciją ar instruktavimų atlikimą), kad įsitikintų, jog Rangovas laikosi darbų saugos, darbuotojų teisėto įdarbinimo, statybvietės apsaugos ir kitų pagal teisės aktus privalomų reikalavimų.
- 3.4.15. užtikrinti visos iš Užsakovo Sutarties vykdymo metu gautos informacijos konfidencialumą bei apsaugą, laikytis nekonkuravimo sąlygų.
- 3.4.16. perduoti Užsakovui visą su atliekamais Darbais ir/ar Rangovo teikiamomis medžiagomis susijusią dokumentaciją prieš perduodant Darbus.
- 3.4.17. parengti ir nuolat atnaujinti visų Darbų išpildomąją dokumentaciją, kurioje turi būti fiksuojamas Darbų įvykdymas, parodomos tikslios visų Darbų ir (ar) įrenginių vietos, matmenys, atskaitos duomenys ir kita pagal įstatymus arba Sutartį reikalinga informacija.
- 3.4.18. saugoti išpildomąją dokumentaciją statybvietėje ir perduoti ją Užsakovui prieš perduodamas Darbus. Tuo atveju, kai pagal Sutartį turi būti vykdomi mokymai ir (arba) atliekami bandymai, Rangovas privalo perduoti Užsakovui Darbų išpildomąją dokumentaciją prieš tokius mokymus ir (arba) bandymus.
- 3.4.19. nedelsiant raštu informuoti Užsakovą apie bet kurias aplinkybes, kurios trukdo ar gali sutrukdyti Rangovui užbaigti Darbų vykdymą nustatytais terminais.
- 3.4.20. pasikeitus Rangovo kontaktinei informacijai arba rekvizitams, informuoti Užsakovą ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo kontaktinės informacijos ar rekvizitų pasikeitimo.
- 3.4.21. užtikrinti, kad visi Sutarties vykdymo metu Objekte dirbsiantys darbuotojai – Rangovo, subrangovų ir (ar) specialistų (jeigu Sutartyje nurodyta) – turėtų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo¹⁵ straipsnyje nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – **Identifikavimo kodas**).
- 3.4.22. prieš pradėdamas Darbus pateikti Užsakovui visų Objekte dirbsiančių darbuotojų (Rangovo, subrangovų ir (ar) specialistų) sąrašą su Identifikavimo kodais. Sąrašą atnaujinti kiekvieną kartą, kai įvyksta pokyčių darbuotojų sudėtyje.
- 3.4.23. jeigu Sutarties vykdymo metu paaiškėja, kad Sutarties vykdymui yra reikalingas konkretus Užsakovo dokumentas, Rangovas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau negu per 2 darbo dienas, apie tai informuoti Užsakovą ir nurodyti protingą terminą, per kurį Užsakovas turėtų gauti ir pateikti tokį Užsakovo dokumentą, nurodyti dokumento pobūdį, tikslą, kuriam yra reikalingas tas dokumentas, ir jo reikšmę Sutarties vykdymui.

- 3.4.24. parengti ir su Užsakovu suderinti Rangovo dokumentus, kurie yra reikalingi Darbų atlikimui, iki Darbų, kurie turi būti atliekami vadovaujantis tuo Rangovo dokumentu, pradžios. Rangovas negali vykdyti Darbų neturėdamas su Užsakovu suderinto Rangovo parengto dokumento, kuriuo vadovaujantis turi būti vykdomi tie Darbai.
- 3.4.25. užtikrinti ir priimti visišką atsakomybę už Rangovo darbuotojų saugą. Įvykus nelaimingam atsitikimui, atlikti jo tyrimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.
- 3.4.26. Darbų atlikimo laikotarpiu užtikrinti Objekte esančios įrangos (jei tokia yra) nepertraukiamą veikimą ir apsaugą.
- 3.4.27. imtis visų įmanomų priemonių Užsakovo jam patikėto turto, įskaitant Objekte esančių įrenginių (jei tokie yra), prietaisų (jei tokie yra) ir kito turto saugumui užtikrinti ir atsako už šio turto, įskaitant objekte esančių įrenginių, prietaisų ir kito turto praradimą ar sužalojimą.
- 3.4.28. atlyginti visus tiesioginius Užsakovo nuostolius, įskaitant galimas baudas ar bylinėjimosi išlaidas, tuo atveju, jei Rangovo atlikti Darbai nebuvo atlikti kokybiškai ir tinkamai, kad būtų užtikrintas Darbų atitikimas Užsakovo keliamoms sąlygoms ir reikalavimams.
- 3.4.29. priimti visišką pilną atsakomybę už žalą Užsakovui, tretiesiems asmenims ir/ar jų turtui, padarytą Darbų vykdymo metu (pvz.: Užsakovo, tretiesiems asmenims priklausančio turto sugadinimas ar žala kito asmens sveikatai).
- 3.4.30. per Užsakovo nustatytus protingus terminus savo sąskaita ištaisyti Darbus, kurie dėl Rangovo kaltės yra netinkamai įvykdyti ar neįvykdyti, ar neatitinkantys šios Sutarties ar jos priedų reikalavimų.
- 3.4.31. visus darbus vykdyti taip, kad esami statiniai, atlikti darbai bei statybos teritorijoje ar patalpose esančios statybinės medžiagos, gaminiai, įranga bei kitas turtas, nepriklausomai nuo to, ar pastarieji priklauso Užsakovui ar kitam asmeniui, nebūtų be reikalo ar nederamai naudojami ir (ar) sugadinami. Priešingu atveju Rangovas atlygina visus padarytus nuostolius pagal pateiktą sąskaitą.
- 3.4.32. atsiskaityti už suvartotą elektros energiją, jei taikoma.
- 3.4.33. Jei Sutarties 3.4.32 p. netaikomas, įrengti reikiamus laikinus elektros, vandens tiekimo ar ryšio tinklus, laikinus statinius ir patalpas, laikinus kelius ir apsirūpinti Darbų vykdymui reikiamų elektros, vandens tiekimo ir ryšio paslaugų tiekimu statybvietyje.

4. Šalių atsakomybė

- 4.1. Šalis, pažeidusi Sutartyje nustatytus įsipareigojimus, privalo atlyginti nukentėjusiai Šaliai jos patirtus nuostolius.
- 4.2. Užsakovas nesumokėjęs už priimtus Darbus per Sutartyje nustatytus terminus, moka Rangovui 0,05% dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.3. Rangovas laiku neatlikęs Darbų per Sutartyje nustatytą terminą, moka Užsakovui 0,05% dydžio delspinigius nuo visos Sutarties kainos be PVM už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.4. Rangovui, vėluojant atlikti visus Darbus ilgiau kaip 15 (penkiolika) kalendorinių dienų, jam taikoma bauda, pasireiškianti tuo, kad yra mažinama Sutarties kaina tokiais etapais ir dalimis: 1. Jeigu vėluojama ilgiau kaip 15 (penkiolika) kalendorinių dienų – bendra Sutarties kaina be PVM mažinama 5 proc.; 2. Jeigu vėluojama ilgiau kaip 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų – bendra Sutarties kaina be PVM mažinama 10 proc.; 3. Jeigu vėluojama ilgiau kaip 45 (keturiasdešimt penkias) kalendorines dienas – bendra Sutarties kaina be PVM mažinama 15 proc. Jeigu Rangovas vėluoja atlikti Darbus ilgiau nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, Užsakovas įgyja teisę vienašališkai nutraukti Sutartį. Be to (nepriklausomai ar Užsakovas pasinaudos teise vienašališkai nutraukti Sutartį), Užsakovui pareikalavus Rangovas privalo sumokėti 15% Sutarties kainos be PVM dydžio baudą už vėlavimą. Šios baudos mokėtina suma laikoma Šalių iš anksto sutartais, minimaliais nuostoliais, kurių nebereikia įrodinėti.
- 4.5. Jei Sutartyje yra nustatytas Darbų atlikimo grafikas ir/ar tarpiniai Darbų atlikimo terminai, Sutarties

- 4.3 p. taikomas atsižvelgiant į nustatytą Darbų atlikimo grafiką ir/ar tarpinius Darbų atlikimo terminus. Tokiu atveju numatyti delspinigiai skaičiuojami nuo Darbų kainos dalies, mokėtinos už to konkretaus Darbų etapo įvykdymą. Jei Sutartyje nėra numatyti atsiskaitymai už atliktus tarpinius Darbus, delspinigiai skaičiuojami nuo visos Sutarties kainos be PVM už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.6. Rangovas, per Užsakovo nustatytą terminą nepašalinęs defektų, nustatytų per garantinį terminą ar įformintų Darbų priėmimo – perdavimo akte, moka Užsakovui 0,05 % dydžio delspinigius už kiekvieną dieną nuo neatliktų ir/ar nekokybiškai atliktų Darbų kainos be PVM iki defektų pašalinimo dienos. Jeigu Rangovas nepašalina defektų ir/arba nepradeda šalinti defektų, atsiradusių garantinio termino metu, per Užsakovo nurodytą terminą ilgiau kaip 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, Užsakovas įgyja teisę pašalinti defektus (trūkumus) savo jėgomis arba trečiųjų asmenų pagalba, o Rangovas (nepriklausomai ar Užsakovas pasinaudos teise pašalinti trūkumus savo jėgomis ar trečiųjų asmenų pagalba) privalo sumokėti 10 % (dešimties proc.) dydžio baudą nuo neištaisytų darbų kainos be PVM ir atlyginti tam faktiškai patirtas arba patirtinas (t. y. objektyviai reikalingas, pagrįstas, protingas) išlaidas.
- 4.7. Vienašališkai nutraukus Sutartį dėl esminio jos pažeidimo (Sutarties 11 dalis), už Sutarties pažeidimą atsakinga Šalis privalo sumokėti nukentėjusiai Šaliai 15 (penkiolika) % Sutarties kainos be PVM dydžio baudą.
- 4.8. Užsakovui vienašališkai nutraukus Sutartį dėl Rangovo kaltės ir sudarius ją pakeičiančią sutartį su kitu rangovu, Rangovas privalo atlyginti Užsakovui visus dėl to atsiradusius nuostolius, *inter alia* sumokėti kainų skirtumą, jei jo nepadengia Sutartyje nustatyta ir Rangovo sumokėta (ar mokėtina) bauda.
- 4.9. Rangovas atsako už nuostolius, kuriuos Užsakovas ir (ar) tretieji asmenys patiria dėl to, kad Rangovas neužtikrina saugos objekte ir/ar kitu būdu pažeidė Sutartį, sugadino objekte esančius įrenginius ar kitu būdu padarė nuostolių Užsakovui ir (ar) tretiesiems asmenims ir atleidžia Užsakovą nuo šios atsakomybės trečiųjų asmenų atžvilgiu. Rangovas privalo atlyginti Užsakovui visus nuostolius, kuriuos pastarasis patyrė dėl šių reikalavimų trečiųjų asmenų atžvilgiu.
- 4.10. Rangovas atsako už nuostolius, kuriuos Užsakovas patiria dėl to, kad Rangovas pažeidė Sutarties 3.4.21. - 3.4.22. papunkčiuose numatytas nuostatas. Nustačius minėtų Sutarties nuostatų (t. y. 3.4.21. - 3.4.21. p.) pažeidimus (-ą), Rangovas įsipareigoja sumokėti Užsakovui 200 Eur (dviejų šimtų eurų) baudą už kiekvieną pažeidimo atvejį atskirai bei atlyginti institucijų paskirtas administracines baudas ir/ar kitus Užsakovo patirtus nuostolius.
- 4.11. Rangovas patvirtina, kad prieš pasirašydamas Sutartį yra susipažinęs su Užsakovo patvirtintu [Veiklos partnerių elgesio kodeksu](#) bei [Korupcijos prevencijos politikos](#) reikalavimais bei Užsakovo taikomais [ISO standartais](#), kuriais reglamentuojama Užsakovo veikla, ir neprieštarauja juose nustatytiems principams, taisyklėms bei reikalavimams.
- 4.12. Užsakovas turi teisę tikrinti, kaip Rangovas laikosi Sutarties 3.4.10. numatytų reikalavimų. Šių reikalavimų pažeidimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu. Užsakovo nustatytus pažeidimus Rangovas privalo nedelsiant pašalinti, nutraukti neteisėtus veiksmus ir imtis visų veiksmų bei priemonių, kad būtų vykdomi Sutarties 3.4.10. nustatyti reikalavimai. Už šių punktų (ar vieno iš jų) nuostatų pažeidimą Rangovas, Užsakovui pareikalavus, įsipareigoja sumokėti 1000 Eur (vieno tūkstančio eurų) be PVM baudą už kiekvieną atskirą pažeidimo atvejį. Kartojantis minėtų punktų (ar vieno iš jų) nuostatų pažeidimams Užsakovas informavęs Rangovą prieš 14 (keturiolika) kalendorių dienų turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį dėl Rangovo kaltės.
- 4.13. Šalis atlygina tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, jei Sutartyje nenumatyta kitaip, atsiradusius kitai Šaliai, dėl šia Sutartimi nustatytų pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo.
- 4.14. Baudos, delspinigiai, nurodyti šioje Sutartyje, laikomi Šalių iš anksto sutartais, minimaliais nuostoliais, kurių nebereikia įrodinėti, tačiau baudos ar delspinigių sumokėjimas neatima teisės iš nukentėjusiosios Šalies reikalauti visiško nuostolių atlyginimo, jeigu nuostoliai būtų didesni nei sumokėta bauda ar delspinigiai.

- 4.15. Delspinigių, baudos sumokėjimas ir/ar nuostolių atlyginimas neatleidžia Šalių nuo pareigos vykdyti šioje Sutartyje prisiimtus įsipareigojimus, jeigu Šalys nesusitaria kitaip. Užsakovas turi teisę susidariusius Rangovo delspinigius, baudas, kitas pagal Sutartį taikytinas sankcijas ar patirtus nuostolius išskaičiuoti iš būsimų mokėjimų už Darbus pagal Sutartį, prieš tai raštu įspėjęs Rangovą.
- 4.16. Užsakovas turi teisę savo pasirinkimu reikalauti iš Rangovo atlyginti patirtus nuostolius, įskaitant Sutartyje nustatytas baudas ar delspinigius, arba pasinaudoti Sutarties Specialiosiose sąlygose numatytais įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo būdais (banko garantija, laidavimo raštu ir kt.). Pasinaudojus viena iš šių priemonių, kita priemonė dėl tų pačių pažeidimų netaikoma, išskyrus atvejus, kai Užsakovo nuostoliai viršija užtikrinimo priemonės sumą. Tokiu atveju Užsakovas turi teisę reikalauti iš Rangovo atlyginti nuostolius tiek, kiek jie viršija gautos išmokos ar panaudotos užtikrinimo priemonės sumą.
- 4.17. Šalis privalo sumokėti netesybas ar atlyginti nuostolius per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo nukentėjusios Šalies atitinkamo reikalavimo gavimo dienos.

5. Subrangovų ir specialistų pasitelkimas ir keitimas

- 5.1. Rangovas turi teisę pasitelkti subrangovus ar kitus specialistus atlikti dalį Darbų, išskyrus atvejus, kai Užsakovo užduotyje ar Specialiosiose sąlygose aiškiai nurodyta, kad tam tikrus Darbus Rangovas privalo atlikti pats.
- 5.2. Rangovas privalo informuoti Užsakovą raštu apie visus numatomus pasitelkti subrangovus ir (ar) pagrindinius specialistus, nurodydamas jų pavadinimus (ar vardus, pavardes), kontaktinius duomenis ir planuojamų darbų ar funkcijų apimtį. Jeigu Rangovas pasiūlymo teikimo metu nežino visų subrangovų ar specialistų, ši informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip likus 5 (penkioms) darbo dienoms iki atitinkamų darbų pradžios.
- 5.3. Rangovas privalo visu Sutarties vykdymo metu raštu informuoti Užsakovą apie bet kokius pasitelktų subrangovų ar specialistų sąrašo pakeitimus, pateikdamas atnaujintą sąrašą su paryškintais pakeitimais.
- 5.4. Subrangovai ir (ar) specialistai gali būti pasitelkiami ar keičiami tik gavus išankstinį rašytinį Užsakovo pritarimą. Užsakovas turi teisę atsisakyti pritarti jų pasitelkimui, jei jis neatitinka kvalifikacijos ar patikimumo reikalavimų, arba yra duomenų, kad toks asmuo ar įmonė galėtų kelti riziką Sutarties įvykdymui. Užsakovui nustatčius, kad Rangovas pakeitė subrangovą ir (ar) specialistą be Užsakovo sutikimo, Rangovas Užsakovo reikalavimu privalo sumokėti 5 000 Eur baudą už kiekvieną nustatytą pažeidimo atvejį.
- 5.5. Subrangovo ar specialisto pasitelkimas ar pakeitimas nekeičia Rangovo atsakomybės dėl viso Sutarties įvykdymo kokybės, terminų ir kitų įsipareigojimų. Rangovas atsako prieš Užsakovą už visų pasitelktų asmenų veiksmus ir rezultatus kaip už savo paties veiksmus.

6. Nepaprastosios aplinkybės (force majeure)

- 6.1. Šalis gali būti visiškai ar iš dalies atleidžiama nuo atsakomybės dėl ypatingų ir neišvengiamų nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių. Nenugalima jėga (force majeure) - laikomi neišvengiami ir Šalių nekontroliuojami įvykiai, kurie nebuvo ir negalėjo būti numatyti, kaip tai apibrėžiama Lietuvos Respublikos teisės aktuose.
- 6.2. Šalis, kuri negali vykdyti įsipareigojimų dėl nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybių, privalo raštu pranešti tai kitai Šaliai ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo dienos, išskyrus atvejus, kai nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybės trukdo tai padaryti. Šios Sutarties vykdymas atidedamas, kol išnyks nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybės. Tačiau jeigu šios aplinkybės trunka ilgiau kaip 30 dienų, kiekviena Šalis turi teisę nutraukti šią Sutartį, neatlygindama kitai Šaliai nuostolių, atsiradusių dėl prievolių neįvykdymo. Laiku negavusi pranešimo šalis turi teisę reikalauti dėl šio pranešimo negavimo (ar negavimo laiku) patirtų nuostolių atlyginimo.

- 6.3. Nenugalima jėga (force majeure) nelaikomos Šalies veiklai turėjusios įtakos aplinkybės, į kurių galimybę Šalys, sudarydamos Sutartį, atsižvelgė, t. y. Lietuvoje, jos ūkyje pasitaikančios aplinkybės, sąlygos, valstybės ar savivaldos institucijų sprendimai, sukėlę bet kurios iš Šalių reorganizavimą, privatizavimą, likvidavimą, veiklos pobūdžio pakeitimą, stabdymą (trukdymą), taip pat kitos aplinkybės, kurios turėtų būti laikomos ypatingomis (pvz. pandemija, ekstremalios situacijos įvedimas Lietuvos Respublikoje dėl pandemijos ar karo), bet Lietuvoje Sutarties sudarymo metu yra tikėtinos. Nenugalima jėga (force majeure) taip pat nelaikoma tai, kad rinkoje nėra reikalingų prievolei vykdyti prekių, Šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba Šalis ar Šalies kontrahentai pažeidžia savo prievoles. Šalys supranta, kad COVID-19 pandemija, karo grėsmė, tiekimo grandinės strigimas bendrąją prasme nėra laikoma nenugalimos jėgos aplinkybe (*force majeure*).
- 6.4. Šalys atleidžiamos nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei pateikus nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybes liudijančius dokumentus.

7. Darbų sustabdymas

- 7.1. Užsakovas turi teisę sustabdyti Darbų (Sutarties) vykdymą dėl objektyvių priežasčių, apie tai raštu informavęs Rangovą ne vėliau kaip prieš 5 (penkias) darbo dienas. 5 (penkių) darbo dienų informavimo sąlyga netaikoma tais atvejais, kai Darbai sustabdomi dėl saugos reikalavimų pažeidimo, *force majeure* ar kitų neatidėliotinų aplinkybių (pvz., kai kyla grėsmė žmonių sveikatai, turtui ar kt.) ar jei Sutartyje nurodyta kitaip. Užsakovui sustabdžius Darbų (Sutarties) vykdymą šiame punkte nustatyta tvarka, Rangovas pateikia Užsakovui Darbų priėmimo - perdavimo aktą už faktiškai iki Darbų (Sutarties) sustabdymo tinkamai atliktus Darbus. Užsakovas šiame Darbų priėmimo - perdavimo akte nurodytus ir tinkamai atliktus Darbus priima ir juos apmoka Sutartyje nustatyta tvarka. Užsakovas nekompensuoja Rangovui negautų pajamų ar pelno, tačiau privalo atlyginti dokumentais pagrįstas tiesiogines išlaidas, patirtas dėl sustabdymo, trunkančio ilgiau nei 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, jei toks sustabdymas nėra susijęs su Rangovo kalte.
- 7.2. Užsakovui sustabdžius Darbus (Sutartį), Darbų atlikimo terminas pratęsiamas tiek dienų, kiek truko sustabdymas, nebent Šalys raštu susitaria kitaip. Darbų sustabdymo laikotarpis negali viršyti 3 (trijų) mėnesių, nebent Šalys raštu susitaria kitaip. Sustabdymo laikotarpiu Rangovas privalo užtikrinti tinkamą jau atliktų Darbų, medžiagų ir įrenginių apsaugą bei priežiūrą nuo sugadinimo, praradimo arba žalos.
- 7.3. Užsakovas apie Darbų (Sutarties) atnaujinimą informuoja Rangovą raštu ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų. Gavęs tokį Užsakovo pranešimą, Rangovas privalo per protingą terminą, bet ne ilgiau kaip per 10 kalendorinių dienų, atnaujinti Darbų (Sutarties) vykdymą (jei būtina, prieš tai aptarus su Užsakovu Darbų tęsimo sąlygas ir tvarką). Siekdamas išvengti neaiškumų, Šalys pareiškia ir patvirtina, kad Darbų (Sutarties) vykdymo sustabdymo laikotarpiu Užsakovas neprivalo mokėti Rangovui jokių sumų, išskyrus apmokėjimą už iki sustabdymo tinkamai atliktus Darbus ir 7 punkte nurodytas kompensuotinas išlaidas.

8. Darbų atlikimas, perdavimas ir priėmimas

- 8.1. Šia Sutartimi numatytų Darbų atlikimo terminai numatyti Specialiosiose sąlygose.
- 8.2. Rangovas privalo vykdyti Darbus Sutarties Objekte, laikydamasis šios Sutarties, jos priedų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų norminių aktų nuostatų. Darbai apima reikalingų leidimų ir licencijų gavimą, reikalingos vykdomosios dokumentacijos įforminimą ir jos perdavimą Užsakovui, taip pat reikalingus (jei reikalingi) matavimo darbus.
- 8.3. Rangovas privalo visus Darbus, kurie bus paslėpti kitais darbais ir konstrukcijomis (vadinamuosius „paslėptus darbus“), pateikti Užsakovo priėmimui, įspėjęs jį apie tai mažiausiai prieš vieną darbo dieną, bei įforminti paslėptų darbų aktą. Paslėpti Darbai ir paslėptos konstrukcijos gali būti

uždengiami kitais Darbais, konstrukcijomis ar kitais būdais tik po to, kai juos patikrina Užsakovas (jei paskirtas - Techninės priežiūros vadovas) ir pasirašo paslėptų darbų patikrinimo aktą. Be šio akto Rangovas neturi teisės uždengti paslėptų darbų ar konstrukcijų. Jeigu Rangovas nesilaiko šiame punkte nurodytų reikalavimų, Rangovas Užsakovo reikalavimu privalo savo sąskaita atidengti uždengtus Darbus bei konstrukcijas ir vėl juos uždengti po to, kai Užsakovas užbaigia tokių Darbų ar konstrukcijų patikrinimą.

- 8.4. Rangovas atsako už saugų darbų vykdymą.
- 8.5. Darbų rezultato atsitiktinio žuvimo ar sugadinimo rizika tenka Rangovui visą Darbų atlikimo laikotarpį tol, kol Užsakovas nepasirašo galutinio Darbų priėmimo-perdavimo akto. Medžiagų ar įrenginių, perduotų darbams atlikti atsitiktinio žuvimo ar sugedimo rizika tenka ją davusiai šaliai, kaip tai numatyta CK 6.649 str. 1 d. ir CK 6.682 str. 2 d.
- 8.6. Jei Rangovas nutraukia Darbus, vėluoja atlikti bet kokią Darbų dalį, manoma, kad Rangovas nebaigs Darbų per Darbų atlikimo terminą, ir nepateikia Užsakovui pagrįstų įrodymų, pateisinančių Darbų vėlavimą, Užsakovas gali įteikti pranešimą, konstatuodamas įsipareigojimų nevykdymą su reikalavimu greičiau įvykdyti Darbus. Jeigu Rangovas, gavęs tokį pranešimą, nesiėmė priemonių įsipareigojimams įvykdyti, tada Užsakovas, įteikęs antrą pranešimą, gali nutraukti Sutartį pagal 11.3.1. p. sąlygas. Ši sąlyga netaikoma, jei vėluojama dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Rangovo.
- 8.7. Darbai laikomi užbaigtais tuomet, kai yra įvykdytos visos šios sąlygos:
 - 8.7.1. Rangovas atliko ir užbaigė visus Darbus pagal Sutarties ir įstatymų reikalavimus, Rangovas pateikė Užsakovui visus Darbų priėmimo-perdavimo aktus ir Užsakovas patvirtino visus Darbų priėmimo-perdavimo aktus;
 - 8.7.2. Rangovas perdavė Užsakovui visą išpildomąją dokumentaciją, patvirtintą Užsakovo, ir kitus dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant naudojimosi instrukcijas, teigiamus bandymų, matavimų rezultatus, jei taikoma;
 - 8.7.3. Rangovas instruktavo Užsakovo personalą, kaip naudoti bei prižiūrėti Objektą, ir perdavė Užsakovui visus mokymų dokumentus (jeigu to reikalauja Sutarties priedai);
 - 8.7.4. Rangovas įvykdė kitas sąlygas, numatytas įstatymuose, Sutartyje ar jos prieduose, projektinėje dokumentacijoje ir (arba) Rangovo pasiūlyme, kurios turi būti įvykdytos tam, kad būtų laikoma, jog Darbai yra užbaigti, ir pateikė Užsakovui tą įrodančius dokumentus;
- 8.8. Rangovas, užbaigęs Darbus, privalo ne vėliau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų pranešti Užsakovui raštu/el. paštu apie pasiruošimą perduoti Darbus ir pateikti Užsakovui visus reikiamus dokumentus.
- 8.9. Užsakovas organizuoja darbų priėmimą ne vėliau kaip per 10 (dešimt) kalendorinių dienų nuo Rangovo pranešimo gavimo dienos ir per sekančias 5 (penkias) darbo dienas turi priimti sprendimą:
 - 8.9.1. priimti Darbus, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą; arba
 - 8.9.2. priimti Darbus su išlygomis, pasirašydamas Darbų perdavimo-priėmimo aktą ir jame nurodydamas per Darbų priėmimą pastebėtus Objekto, Darbų, medžiagų, įrenginių, Rangovo dokumentų defektus; arba
 - 8.9.3. atsisakyti priimti Darbus ir nurodyti atliktų Darbų perdavimo-priėmimo akte esminius Darbų trūkumus.
- 8.10. Užsakovas, atsisakęs priimti Darbus, t. y. nustatęs ir nurodęs atliktų Darbų perdavimo-priėmimo akte esminius Darbų trūkumus, neturi pareigos už juos sumokėti iki kol Rangovas nepašalina tokių trūkumų ir pakartotinai neperduoda Darbų. Esminiais Darbų trūkumais laikytini tokie trūkumai, dėl kurių Darbų rezultatas negali (negalės) būti tinkamai naudojamas pagal paskirtį ir kurių negalima pašalinti, galima pašalinti tik iš naujo perdarant Darbus arba galima pašalinti tik patiriant tam neadekvačias išlaidas (neadekvačios trūkumų šalinimo išlaidos šio punkto prasme reiškia išlaidas, sudarančias daugiau kaip 10 (dešimt) % atliktų Darbų akte nurodytos kainos). Kitokio pobūdžio Darbų trūkumai laikytini neesminiais, nesuteikiančiais Užsakovui teisės nepasirašyti atliktų Darbų perdavimo-priėmimo akto, tačiau Rangovas bet kuriuo atveju privalo juos pašalinti.

- 8.11. Užsakovas, priėmęs Darbus su išlygomis, t. y. nustatęs ir nurodęs atliktų Darbų akte neesminius Darbų trūkumus, įgyja teisę sulaikyti proporcingos Darbų kainos dalies sumokėjimą, neviršijantį Specialiosiose sąlygose nustatyto sulaikomos sumos dydžio, iki kol Rangovas nepašalina tokių trūkumų. Užsakovas privalo pranešti Rangovui apie pasinaudojimą šia teise, tokiaime pranešime nurodydamas sulaikomos Darbų kainos dalies dydį.
- 8.12. Užsakovas, priėmęs Darbus be išlygų, išsaugo teisę pareikšti Rangovui pretenzijas dėl vėliau nustatytų Darbų trūkumų, išskyrus tokius trūkumus, kurie egzistavo ir vizualiai (t. y. nenaudojant specialių įrankių, priemonių ir pan.) galėjo bei turėjo būti nustatyti priimant Darbus (akivaizdūs trūkumai).
- 8.13. Užsakovas turi teisę pareikšti Rangovui pretenzijas dėl Darbų kokybės ne tik Darbų perdavimo-priėmimo metu, bet ir bet kuriuo metu iki tol nustatčius (pastebėjus) Darbų trūkumus.
- 8.14. Jei Rangovas sutinka su Užsakovo nustatytais Darbų trūkumais, Šalys sudaro ir pasirašo Darbų trūkumų („defektinį“) aktą, o Rangovas privalo neatlygintinai pašalinti trūkumus per Šalių suderintą ir tokiaime akte nustatytą protingą terminą. Jei Rangovas nesutinka su nustatytais Darbų trūkumais, jis privalo motyvuotai paneigti trūkumų faktą arba savo atsakomybę už trūkumus. Jei ir toliau išlieka Šalių nesutarimas dėl Darbų kokybės, Šalys gali bendru sutarimu pasitelkti kompetentingą, nepriklausomą specialistą (ekspertą), kuris atliktų ekspertinį tyrimą ir pateiktų Šalims privalomas išvadas atitinkamais jam užduotais klausimais. Ekspertinio tyrimo išlaidas apmoka ta Šalis, kurios nenaudai pateikiamos išvados, arba abi Šalys lygiomis dalimis, jei išvados nėra aiškiai naudingesnės kažkuriai vienai Šaliai.
- 8.15. Nepaisant 8.14 p. nurodytos galimybės pasitelkti ekspertą, jeigu Rangovas atliko Darbus pažeisdamas Sutarties prieduose ir šioje Sutartyje numatytas sąlygas, nesilaikė normatyvinių statybos dokumentų ir kitų teisės aktų reikalavimų, Užsakovas taip pat turi teisę reikalauti, kad Rangovas Užsakovo pasirinkimu:
 - 8.15.1. nedelsiant sustabdytų ir (ar) nutrauktų Darbų atlikimą; arba (ir)
 - 8.15.2. per Užsakovo nustatytą protingą terminą neatlygintinai pakeistų nekokybiškas medžiagas, gaminius, dirbinius, įrangą; arba (ir)
 - 8.15.3. per Užsakovo nustatytą protingą terminą neatlygintinai pagerintų atliekamų Darbų kokybę; arba (ir)
 - 8.15.4. per Užsakovo nustatytą protingą terminą neatlygintinai ištaisytų netinkamai atliktus Darbus; arba
 - 8.15.5. per Užsakovo nustatytą protingą terminą atlygintų Užsakovui Darbų trūkumų šalinimo išlaidas.
- 8.16. Jei Rangovas per Šalių suderintą (o Šalims nesuderinus, per Užsakovo vienašališkai nustatytą) protingą terminą nepašalina nustatytų Darbų trūkumų (arba neįvykdo kito teisėto Užsakovo reikalavimo, kaip tai nurodoma Sutarties 8.15 p.), tai Užsakovas įgyja teisę *inter alia* i) pašalinti trūkumus savo jėgomis arba trečiųjų asmenų pagalba, ii) reikalauti iš Rangovo atlyginti dėl to faktiškai patirtas arba patirtinas (t. y. objektyviai reikalingas, pagrįstas ir protingas) išlaidas bei kitus dėl trūkumų patirtus nuostolius, iii) vienašališkai nutraukti Sutartį, įspėjęs Rangovą prieš 10 (dešimt) darbo dienų iki Sutarties nutraukimo, jeigu Rangovas nepašalina Darbų trūkumo per suteiktą terminą. Visais atvejais Užsakovas turi teisę pasirinkti, kuriomis priemonėmis pasinaudos dėl nuostolių atlyginimo, įskaitant, bet neapsiribojant: **Specialiosiose sąlygose numatyta banko garantija, laidavimo raštu ar kitomis draudimo priemonėmis**, arba kreiptis dėl nuostolių atlyginimo pagal šio punkto nuostatas. Užsakovas privalo raštu pranešti Rangovui apie pasirinktas priemones.
- 8.17. Darbai priimami ir priėmimo dokumentai įforminami pagal teisės aktų nustatytą tvarką ir Užsakovo paskirtos komisijos, jei tokia bus paskirta, reikalavimus bei šios Sutarties sąlygas. Atliktų Darbų priėmimas įforminamas Darbų priėmimo - perdavimo aktais pagal Rangovo pateiktas lokelines

sąmatas. Darbų aktai surašomi dviem egzemplioriais, po vieną egzempliorių kiekvienai Sutarties Šaliai.

9. Garantijų suteikimas darbams

- 9.1. Rangovas garantuoja, kad darbų perdavimo - priėmimo metu jo Darbai atitiks Sutartyje bei įprastai tokiems Darbams atlikti nustatytus bei keliamus reikalavimus, jie bus atlikti be klaidų/defektų, kurios/kurie panaikintų arba sumažintų jų vertę arba tinkamumą įprastam panaudojimui. Rangovas taip pat užtikrina, kad per visą garantinį laiką atlikti darbai atitiks normatyvinių dokumentų ir šios Sutarties nustatytus reikalavimus bei rodiklius. Atliekant Darbus sumontuoti įrenginiai, be kita ko, turi atitikti jų gamintojo deklaruojamus techninius bei efektyvumo parametrus.
- 9.2. Užsakovas apie pastebėtus per garantinį laikotarpį darbų defektus (trūkumus) nedelsiant, bet ne vėliau nei per 30 dienų, praneša Rangovui raštu/el. paštu. Rangovas įsipareigoja per Užsakovo nustatytą protingą terminą pašalinti šiuos defektus (trūkumus) savo sąskaita, išskyrus kai šie trūkumai atsirado dėl Užsakovo kaltės. Rangovui to nepadarius, Užsakovas įgyja teisę *inter alia* pašalinti trūkumus savo jėgomis arba trečiųjų asmenų pagalba ir pareikalauti Rangovą atlyginti tam patirtas pagrįstas išlaidas ir dėl to patirtus nuostolius, arba pasinaudoti Sutarties Specialiosiose sąlygose numatytomis garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonėmis. Garantinis terminas sustabdomas tiek laiko, kiek objektas negalėjo būti naudojamas dėl nustatytų defektų, už kuriuos atsako Rangovas.
- 9.3. Garantiniai terminai nurodyti Specialiosiose sąlygose.
- 9.4. Rangovas neatsako už defektus, kurie atsirado dėl Darbų ar Objekto normalaus susidėvėjimo, jų netinkamo naudojimo ar priežiūros arba Užsakovo kaltės, su sąlyga, kad nėra Rangovo ar su juo susijusių asmenų kaltės dėl tokių defektų arba Darbų ar Objekto netinkamo naudojimo ar priežiūros.

10. Užtikrinimai ir draudimas

- 10.1. Per 5 (penkias) kalendorines dienas po Sutarties pasirašymo apdrausti savo (o pasitelkus subrangovus ir (ar) specialistus - ir subrangovų ir (ar) specialistų) atsakomybę privalomuoju statybos darbų ir civilinės atsakomybės draudimu, kurio draudimo suma vienam draudžiamajam įvykiui nurodoma Specialiosiose sąlygose, visam Sutarties galiojimo laikotarpiui pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus bei pateikti Užsakovui civilinės atsakomybės draudimo liudijimo (poliso), patvirtinančio draudimo įmokos sumokėjimą, patvirtintas kopijas. Rangovas savo sąskaita privalo ir įsipareigoja pratęsti (atnaujinti) draudimo sutartį ir pateikti Užsakovui tai patvirtinančius dokumentus, jeigu ši draudimo sutartis pasibaigs anksčiau negu nurodyta šiame punkte.
- 10.2. Rangovas įsipareigoja iki Darbų pradžios, tačiau ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo Sutarties pasirašymo Užsakovui priimtinoje draudimo bendrovėje apdrausti visus savo ir subrangovų vykdomus Darbus visų rizikų (*Contractors All Risks – CAR*) draudimu, atitinkančiu Specialiosiose sąlygose nurodytas sąlygas, ir pateikti Užsakovui draudimo poliso ir taisyklių kopiją. Draudimas turi apimti visus Darbus ir visas medžiagas bei įrangą, kuri bus sumontuota Objekte. Visų rizikų draudimas turi galioti per visą laikotarpį nuo Darbų pradžios iki Užsakovo patvirtinimo, kad visi Darbai yra tinkamai užbaigti Sutarties nustatyta tvarka.
- 10.3. Užtikrindamas tinkamą savo garantinio laikotarpio prievolių pagal šią Sutartį vykdymą, Rangovas, iki galutinio darbų perdavimo – priėmimo akto pasirašymo, pateikia Užsakovui garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo garantiją, išduotą draudimo kompanijos arba banko, kurios suma nurodyta Specialiosiose sąlygose. Garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo garantija užtikrinamas tinkamas Rangovo įsipareigojimų garantiniu laikotarpiu įvykdymas, garantijos tekstas turi būti iš anksto suderintas su Užsakovu, garantija turi būti iš Užsakovui priimtinos draudimo kompanijos ar banko, garantija turi būti besąlyginė, neatšaukiama ir apmokama po pirmojo pareikalavimo be Rangovo patvirtinimo. Tai yra esminė Sutarties tinkamo įvykdymo sąlyga.

- 10.4. Rangovas privalo užtikrinti, kad visi reikalingi draudimai galiotų prieš pradedant vykdyti Darbus, išskyrus Sutarties 10.3 punkte nurodytą garantiją / laidavimo raštą. Rangovas visada įsipareigoja laikytis draudimo sutarties (-ių) sąlygų ir pilna apimtimi atsako už bet kokius jų pažeidimus bei dėl tokio pažeidimo kilusias pasekmes.
- 10.5. Tokiu atveju jeigu Rangovas nevykdo aukščiau minėtų prievolių, Užsakovas gali sulaikyti visus mokėjimus Rangovui ir (arba) nutraukti šią Sutartį pagal Sutarties 11.3.3. p. dėl esminio Sutarties pažeidimo dėl Rangovo kaltės.

11. Sutarties galiojimas ir nutraukimo tvarka:

- 11.1. Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento ir galioja iki galutinio Darbų atlikimo termino, išskyrus atvejus, kai Šalys susitaria kitaip, bet ne trumpiau nei iki visiško Šalių prievolių pagal Sutartį įvykdymo. Tuo atveju, kai pagal Lietuvos Respublikos Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo (toliau - Įstatymo) 13 straipsnį turi būti atlikta Sandorio patikra, ši Sutartis ir jos nuostatos įsigalioja kitą darbo dieną po to, kai Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – **Saugumo komisija**) priima teigiamą sprendimą dėl šio sandorio (t. y. sprendimą leisti sudaryti sandorį ar nepradėti Sandorio patikros) bei Rangovas yra informuojamas apie šį teigiamą sprendimą ir galioja iki visiško prievolių pagal Sutartį įvykdymo. Užsakovas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį ar jos dalį raštu įspėjęs Rangovą prieš ne trumpesnę nei 15 dienų terminą, jeigu Įstatymo nustatyta tvarka Komisija priima sprendimą, patvirtinantį, kad Sandoris neatitinka nacionalinio saugumo interesų.
- 11.2. Sutartis prieš terminą gali būti nutraukiama Šalių susitarimu, kai abi Šalys pasirašo atskirą rašytinį susitarimą arba kitais šioje Sutartyje numatytais atvejais.
- 11.3. Užsakovas turi teisę vienašališkai prieš terminą nutraukti Sutartį, įspėjęs Rangovą prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų iki Sutarties nutraukimo, kai Rangovas iš esmės pažeidžia Sutarties sąlygas (esminis pažeidimas), ir reikalauti iš Rangovo atlyginti dėl to patirtus nuostolius šiais atvejais:
 - 11.3.1. nepradeda laiku vykdyti Darbų, kitaip aiškiai parodo ketinimą netęsti savo įsipareigojimų pagal Sutartį arba nevykdo Darbų pagal grafiką ir tampa aišku, kad juos baigti iki Darbų atlikimo termino pabaigos neįmanoma;
 - 11.3.2. jeigu Rangovas nesilaiko Sutarties sąlygų dėl darbų kokybės: naudoja netinkamas medžiagas, gaminius ar kitus darbų komponentus, prastai atlieka darbą, nepaiso užsakovo nurodymų pašalinti trūkumus nustatytais terminais ar elgiasi kitaip nei nustatyta Sutartyje ir dėl to Užsakovas turi pagrindo manyti, kad Rangovas neužbaigs Darbų laiku;
 - 11.3.3. jeigu Rangovas netenka, neturi ar nepratęsia reikiamų Darbams atlikti licencijų, atestatų, leidimų, kuriuos privalo gauti arba turėti Rangovas ar jo pasitelktas subrangovas ir (ar) specialistas, arba nepratęsia/nepateikia veiklos civilinės atsakomybės draudimo, CAR draudimo galiojimo, jeigu jis Sutarties vykdymo metu pasibaigia, arba nepateikia garantinio laikotarpio įsipareigojimų įvykdymo garantijos;
 - 11.3.4. jeigu Rangovas daugiau negu 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų vėluoja pašalinti nustatytus esminius Darbų trūkumus;
 - 11.3.5. jeigu Rangovas pažeidžia konfidencialumo įsipareigojimus;
 - 11.3.6. jeigu Rangovas tampa nemokus, jam iškeliama bankroto ar restruktūrizavimo byla arba Rangovas nepajėgia vykdyti sutartinių įsipareigojimų ir, Užsakovui pareikalavus, nepateikia patikimų įrodymų dėl galėjimo įvykdyti šiuos įsipareigojimus nustatytu laiku;
 - 11.3.7. kitais atvejais, kai Rangovas padaro esminį Sutarties pažeidimą ar pažeidžia Viešųjų pirkimų įstatymo (VPI) nuostatas, įskaitant, bet neapsiribojant, atvejus, kai paaiškėja, kad Rangovas teikdamas pasiūlymą pateikė neteisingus ar klaidinančius duomenis.
- 11.4. Jeigu Sutarties vykdymo metu pasidaro aišku, kad Rangovas Sutarties neįvykdys ar netinkamai įvykdys, Užsakovas turi teisę nustatyti Rangovui protingą terminą trūkumams pašalinti. Jei

Rangovas per nustatytą terminą šio reikalavimo neįvykdo Užsakovas turi teisę pasirinkti vieną iš šių veiksmų: vienašališkai nutraukti Sutartį, reikalauti iš Rangovo atlyginti dėl Sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo patirtus nuostolius; arba pavesti trečiajam asmeniui atlikti Darbus Rangovo sąskaita arba pasinaudoti Sutarties Specialiosiose sąlygose numatytais įsipareigojimais (prievoles) įvykdymo užtikrinimo būdais.

11.5. Nutraukus Sutartį pagal 11.3. p.:

- 11.5.1. Rangovas privalo toliau vykdyti pagrįstus Užsakovo nurodymus dėl turto išsaugojimo ar dėl Darbų saugos;
 - 11.5.2. Užsakovas įvertina likusias Rangovui mokėtinas sumas už tinkamai atliktas, bet neapmokėtas Darbus, įskaitydamas Užsakovo patirtus nuostolius, papildomas išlaidas, delspinigius ar baudas, jeigu tokie taikomi. Jei pareiškiamas reikalavimas dėl nuostolių atlyginimo, bauda ar delspinigiai įskaitomi į nuostolius. Užsakovas, padaręs tokius atskaitymus, visa likusią Rangovui mokėtiną sumą privalo išmokėti Rangovui.
- 11.6. Užsakovas turi teisę bet kada iki Darbų rezultato priėmimo vienašališkai nutraukti Sutartį ne dėl Rangovo kaltės, jeigu dėl objektyvių priežasčių (pvz., pasikeitus finansavimo sąlygoms, poreikiui ar projektiniams sprendiniams) Darbų vykdymas tampa nebereikalingas. Apie tokį ketinimą Užsakovas privalo raštu informuoti Rangovą prieš 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų. Tokiu atveju Užsakovas sumoka Rangovui proporcingą dalį kainos už faktiškai ir tinkamai atliktus Darbus ir atlygina pagrįstas tiesiogines išlaidas, tačiau nekompensuoja negautų pajamų ar pelno, kitų netiesioginių nuostolių.
- 11.7. Rangovas turi teisę prieš terminą nutraukti Sutartį dėl esminio pažeidimo, įspėjęs Užsakovą prieš 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų iki Sutarties nutraukimo, šiais atvejais:
- 11.7.1. jei per 60 dienų nuo Sutarties Specialiosiose sąlygose nurodyto termino sumokėti pabaigos negauna viso apmokėjimo už tinkamai ir laiku atliktus ir perduotus Darbus;
 - 11.7.2. jeigu Užsakovas tampa nemokus, jam iškeliama bankroto ar restruktūrizavimo byla arba Užsakovas nepajėgia vykdyti sutartinių įsipareigojimų ir, Rangovui pareikalavus, nepateikia patikimų įrodymų dėl galėjimo įvykdyti šiuos įsipareigojimus nustatytu laiku.
- 11.8. Sutarties nutraukimo įsigaliojimo atveju pagal bet kurį Sutarties punktą, Rangovas per Užsakovo nurodytą terminą privalo:
- 11.8.1. nutraukti visus darbus, išskyrus būtinus dėl gyvybės ar turto išsaugojimo arba dėl Darbų saugos;
 - 11.8.2. perduoti Užsakovui iki Sutarties nutraukimo dienos tinkamai atliktus Darbus;
 - 11.8.3. perduoti Užsakovui įrangą ir medžiagas, už kuriuos sumokėta;
 - 11.8.4. pašalinti savo įrangą, kitus daiktus ir savo personalą iš Objekto.
- 11.9. Nutraukus Sutartį, Rangovas privalo grąžinti Užsakovui gautą avansą ar jo dalį, jei Rangovo faktiškai atliktų ir perduotų Darbų vertė yra mažesnė nei gauto avanso suma, bei sumokėti Užsakovo patirtus nuostolius, įskaitant netesybas ir pan., jei tai numatyta Sutartyje. Jei Rangovas avanso negrąžina, Užsakovas turi teisę pasinaudoti avansinio mokėjimo užtikrinimo priemone (banko garantija arba laidavimo raštu), jeigu tokia buvo pateikta. Avanso grąžinimo užtikrinimas turi būti besąlyginis, neatšaukiama, pirmo pareikalavimo garantija arba laidavimo draudimas, pagal kurį garantas arba draudikas įsipareigoja sumokėti Užsakovui jo reikalaujamą sumą, jeigu Užsakovas pateikia mokėjimo reikalavimą ir jame nurodo, kad Rangovas negrąžino sumokėto avanso pagal Sutarties sąlygas, bei sumą, kurios Rangovas negrąžino.

12. Informacijos konfidencialumas

- 12.1. Visa su šios Sutarties sudarymu ir vykdymu susijusi komercinė, finansinė, dalykinė, techninė informacija, dokumentai ir kitokia informacija su kuria buvo supažindinta kita Šalis, kurią Šalys sužinojo viena iš kitos derybų, Sutarties sudarymo ir jos vykdymo metu ir/ar pateikta kitai Šaliai iki ir po šios Sutarties sudarymo žodžiu ar raštu, elektronine ar paprasta rašytine forma (toliau vadinama

- Konfidenciali informacija), laikoma konfidencialia ir pateikiančiai Šaliai nuosavybės teise priklausančia informacija. Šalys įsipareigoja tarpusavio santykiuose laikytis konfidencialumo: neatskleisti raštu, žodžiu ar kitokiu pavidalu tretiesiems asmenims jokios Konfidencialios informacijos, su kuria buvo supažindintos bendradarbiaudamos šios Sutarties pagrindu, išskyrus: i) kai yra išankstinis rašytinis Konfidencialią informaciją pateikusios Šalies sutikimas ii) savo darbuotojams, kiek tai yra būtina įsipareigojimų ir teisių pagal šią Sutartį vykdymui ir įgyvendinimui iii) kai tam yra įstatyminis pagrindas.
- 12.2. Šalis, pažeidusi 12.1. p. reikalavimus privalo sumokėti kitai Šaliai 10,000.00 Eur (dešimt tūkstančių eurų) dydžio baudą. Ši bauda laikoma Šalių iš anksto sutartais, minimaliais nuostoliais, kurių nebereikia įrodinėti, tačiau baudos sumokėjimas neatima teisės iš nukentėjusiosios Šalies reikalauti visiško nuostolių atlyginimo, jeigu nuostoliai būtų didesni nei sumokėta bauda.
- 12.3. Konfidencialią informaciją gavusi Šalis atleidžiama nuo konfidencialumo pareigos, jei Konfidenciali informacija tampa vieša nepažeidžiant šios Sutarties nuostatų, taip pat jei Konfidencialią informaciją ji yra įpareigota atskleisti pagal galiojančius teisės aktus.
- 12.4. Jei ši Sutartis yra sustabdyta ar nutraukta, ar Konfidencialią informaciją gavusi Šalis pažeidžia šioje Sutartyje nustatytus konfidencialumo įsipareigojimus, Konfidencialią informaciją gavusi Šalis įsipareigoja nedelsiant grąžinti visą Konfidencialią informaciją pagal pareikalavimą ją pateikusiai Šaliai. Bet kuriuo atveju, šioje Sutartyje nustatyti konfidencialumo įsipareigojimai lieka galioti ir po šios Sutarties sustabdymo ar nutraukimo.

13. Nacionalinio saugumo atitikties ir kitų su saugumu susijusių reikalavimų vykdymo užtikrinimas

13.1. Nuostatos dėl sankcijų taikymo:

- 13.1.1. Rangovas patvirtina, kad nei jam, nei jo akcininkui (-ams) nėra taikomos ES ir/ar LR teisės aktais nustatytos sankcijos (pvz., ribojamosios priemonės (individualios sankcijos), ekonominės sankcijos ir pan.) ir įsipareigoja informuoti Užsakovą nedelsiant, bet ne vėliau nei per 5 (penkias) darbo dienas, apie tokių sankcijų taikymą ar apie riziką, kad tokios sankcijos galėtų būti taikomos. Situacija, kai Rangovas nepranešė Užsakovui apie šiame punkte nurodytas aplinkybes, neatsižvelgiant į tai, ar Rangovas žinojo ar galėjo žinoti dėl šių aplinkybių atsiradimo, atsižvelgiant į imperatyvių teisės normų reikalavimus ir šioje Sutartyje numatytą pareigą užtikrinti atitiktį šiems reikalavimams, laikoma esminiu sutarties pažeidimu ir pagrindu Pirkėjui nedelsiant, be jokių neigiamų pasekmių sau, vienašališkai nutraukti Sutartį.
- 13.1.2. Sutartis laikoma niekine ir negaliojančia, jei nustatoma, kad Sutarties vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms privalomoms tarptautinėms sankcijoms, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme (toliau - Sankcijų įstatymas) ir kituose tarptautiniuose, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose (bent vienai iš taikomų sankcijų). Sutarties negaliojimo momentas nustatomas vadovaujantis minėtu įstatymu.
- 13.1.3. Užsakovas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 (penkias) dienas, vienašališkai nutraukia Sutartį arba sustabdo jos vykdymą privalomų tarptautinių sankcijų, kaip tai apibrėžta Sankcijų įstatyme ir kituose tarptautiniuose, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose, įgyvendinimo laikotarpiui, apie tai įspėjęs Užsakovą raštu, jei Sutartis įsigaliojo iki šių tarptautinių sankcijų Lietuvos Respublikoje įgyvendinimo nustatymo. Draudžiama priimti naujas prievoles pagal Sutartį, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms.
- 13.1.4. Tais atvejais, kai laikantis Sutartyje numatytos tvarkos Rangovas informuoja apie atsiradusias aplinkybes, Tiekėjui sudaromos galimybės per ne ilgesnį nei 10 (dešimties) darbo dienų terminą pašalinti atsiradusias aplinkybes (jei tai yra įmanoma). Šios sąlygos gali būti netaikomos tik tuo atveju, jei pagal galiojančius teisės aktus, minėti ribojimai yra panaikinami.

13.2. Nuostatos, taikomos kai Pirkėjas apie sudaromą sandorį ar jau sudaryto sandorio pakeitimus informuoja Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją:

- 13.2.1. Užsakovas yra antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbi įmonė, kuriam taikomi Įstatymo reikalavimai. Užsakovas, iki sandorio sudarymo, vadovaujantis Įstatymo 13 str. numatytais pagrindais ir tvarka informuos Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją (toliau – Komisija) apie ketinamą sudaryti sandorį ar jau sudaryto sandorio pakeitimą/-us.
- 13.2.2. Rangovas patvirtina, jog jam yra žinoma, kad kai pagal Įstatymo 13 str. bus atlikta sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra (toliau – Sandorio patikra), Sutartis įsigalios (atitinkamai - trečiosios šalys (subrangovai) galės vykdyti darbus) tik po to, kai Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisija priims teigiamą sprendimą dėl sandorio (t. y. sprendimą leisti sudaryti sandorį ir/ar nepradėti Sandorio patikros naujai praneštomis sąlygomis). Tokiu atveju Rangovas prisiima visas su tuo susijusias rizikas, įskaitant galimą darbų atlikimo terminų vėlavimą.
- 13.2.3. Rangovas patvirtina, jog jam yra žinoma, kad tais atvejais, kai pagal Įstatymo 13 straipsnį buvo atlikta Sandorio patikra, šios Sutarties pakeitimams, įskaitant, bet neapsiribojant naujų trečiųjų šalių (pvz., subrangovų) pasitelkimą, teisės aktų nustatyta tvarka ir pagrindais bus atliekama Sandorio patikra ir tokie Sutarties pakeitimai (atitinkamai - trečiosios šalys (subrangovai) galės vykdyti darbus) tik po to, kai Komisija priims teigiamą sprendimą dėl sandorio (t. y. sprendimą leisti sudaryti sandorį ir/ar nepradėti Sandorio patikros naujai praneštomis sąlygomis). Tokiu atveju Tiekėjas prisiima visas su tuo susijusias rizikas, įskaitant galimą darbų atlikimo terminų vėlavimą.
- 13.3. Nuostatos, taikomos Rangovo darbuotojų patikrai, jei numatyta pirkimo dokumentuose:**
- 13.3.1. Užsakovas, vadovaujantis Įstatymo 17 str. 8 d. rengia ir patvirtina rangovų ir (ar) subrangovų darbuotojų, kuriems dėl jiems priskirtų funkcijų ar pavesto darbo būtų suteikta teisė be palydos patekti prie šių įmonių valdomų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ar turto, pareigų sąrašus ir tikrina juose nurodytas pareigas siekiančius eiti ar einančius asmenis.
- 13.3.2. Jei Rangovo ar jo subrangovo darbuotojai, vykdydami darbus pateks į Užsakovo objektus, Rangovas įsipareigoja pateikti tikslų ir išsamų visų darbuotojų, kurie dirbs Užsakovo teritorijoje bei objektuose, sąrašą su nurodytomis pareigomis. Užsakovas įvertina ir informuoja Rangovą, kurias pareigas einančius asmens numatoma tikrinti Įstatymo 17 str. 8 d. numatyta tvarka.
- 13.3.3. Rangovas įsipareigoja pateikti tikrinamų asmenų užpildytą ir pasirašytą teisės aktų nustatytos formos sutikimą dėl asmens patikrinimo ir kompetentingų institucijų išduotus dokumentus, patvirtinančius Įstatymo 17 str. 2 d. 3, 7 ir 9 p. nurodytų aplinkybių nebuvimą.
- 13.3.4. Paskyrus naują darbuotoją į Užsakovo teritoriją ar objektus prekėms/paslaugoms suteikti, Rangovas turi atnaujinti darbuotojų sąrašą ir ne vėliau kaip prieš 3 (tris) dienas informuoti Pirkėją.
- 13.3.5. Rangovas prisiima visą riziką ir iš to kylančias pasekmes, jei Užsakovas, gavęs iš kompetentingų institucijų informaciją, priima sprendimą konkretaus Rangovo ar jo subrangovo darbuotojo ar kito pasitelkto asmens į Užsakovo teritoriją bei objektus neįleisti. Gavęs Užsakovo sprendimą dėl konkretaus Rangovo darbuotojo neįleidimo į Užsakovo teritoriją bei objektus, įsipareigoja užtikrinti, kad toks asmuo nedelsiant pasišalintų iš Užsakovo teritorijos ar objekto ir ateityje nebūtų siunčiamas atlikti darbų Užsakovo teritorijoje ar objektuose, išskyrus atveju kai gautas Užsakovo raštiškas sutikimas.
- 13.3.6. Rangovo ar jo subrangovo darbuotojų patikros aplinkybės nėra ir negali būti priežastimi pratęsti darbų atlikimo terminus.

14. Asmens duomenų apsauga

- 14.1. Rinkdamos ir tvarkydamos asmens duomenis, Šalys privalo laikytis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant

asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas - **BDAR**) ir taikomų įstatymų reikalavimų ir užtikrinti, kad duomenų subjektai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų tvarkymą. Pasirašydama Sutartį Šalis sutinka, kad Sutarties vykdymo tikslu bendrovei pateikiami Sutarties Šalies atstovo ar kiti asmens duomenys yra tvarkomi pagal bendrovėje galiojančią privatumo politiką, kuri skelbiama internetiniame puslapyje www.telecentras.lt.

- 14.2. Atsižvelgiant į Šalių statusą tvarkomų duomenų atžvilgiu, Šalys gali, o BDAR ir kitų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatytais atvejais privalo pasirašyti atskirą susitarimą dėl asmens duomenų apsaugos, kuris, jį pasirašius, bus laikomas neatskiriama šios Sutarties dalimi.

15. Baigiamosios nuostatos:

- 15.1. Rangovas atsako už nuostolius, kuriuos Užsakovas ir (ar) tretieji asmenys patiria dėl to, kad Rangovas neužtikrino saugos Objekte ir/ar kitu būdu pažeidė Sutartį, ir atleidžia Užsakovą nuo šios atsakomybės trečiųjų asmenų atžvilgiu. Rangovas privalo atlyginti Užsakovui visus nuostolius, kuriuos pastarasis patyrė dėl šių reikalavimų trečiųjų asmenų atžvilgiu.
- 15.2. Be kitos Šalies raštiško sutikimo nė viena iš Šalių negali perduoti savo teisių ar įsipareigojimų, atsiradusių iš Sutarties, trečiajai šaliai. Šios nuostatos pažeidimu nelaikomi atvejai, kai Užsakovas, vykdydamas su Rangovu sudarytą Sutartį, paveda atlikti tam tikras funkcijas ar darbus tretiesiems asmenims (auditoriui), pagal Sutartį likdamas visiškai atsakingas Rangovui.
- 15.3. Sutartis gali būti keičiama ir/arba papildoma Šalių rašytiniu susitarimu. Sutarties papildymai ir pakeitimai galioja, jeigu jie sudaryti raštu ir patvirtinti abiejų Šalių parašais. Pasirašyti Sutarties pakeitimai ir/arba papildymai tampa Sutarties dalimi. Sutarties pakeitimai ar papildymai negali pakeisti VPĮ nustatytų reikalavimų ar Sutarties sąlygų, kurios yra privalomos pagal teisės aktus.
- 15.4. Visi pranešimai ir kitas Šalių susirašinėjimas pagal Sutartį įteikiamas Sutarties Šaliai pasirašytinai arba siunčiant paštu, jei Sutartyje nenurodyta kitaip. Laikoma, kad paštu išsiųstas dokumentas gautas trečią darbo dieną, einančią po tos dienos, kai gavėjui siunčiamas dokumentas įteiktas pašto paslaugas teikiančiai įmonei.

16. Kitos sąlygos

- 16.1. Šiai Sutarčiai ir visoms iš šios Sutarties atsirandančioms teisėms ir pareigoms taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai. Ši Sutartis sudaryta ir yra aiškinama pagal Lietuvos Respublikos teisę.
- 16.2. Šalys susitaria, kad visi su šia Sutartimi susiję ir/ar dėl jos vykdymo, pažeidimo, nutraukimo ar negaliojimo kilę ginčai, pretenzijos, nesutarimai sprendžiami derybų būdu. Jei susitarimo nepavyksta pasiekti derybomis per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, ginčai yra sprendžiami Lietuvos Respublikos teisme pagal Užsakovo buveinės adresą.
- 16.3. Šalys įsipareigoja iš anksto viena kitai pranešti apie savo buveinės adresu, pavadinimo, banko sąskaitos ir kitų rekvizitų pasikeitimus.
- 16.4. Esant prieštaravimams tarp šios Sutarties ir Sutarties priedų, prioritetas teikiamas Sutarties prieduose įtvirtintoms sąlygoms. Esant prieštaravimams tarp Sutarties Bendrųjų sąlygų ir Specialiųjų sąlygų, prioritetas teikiamas Specialiosioms sąlygoms.
- 16.5. Jei kuri nors šios Sutarties nuostata yra teismo pripažįstama neteisėta, negaliojanti arba neįgyvendinama, kitos šios Sutarties nuostatos lieka galioti visa apimtimi. Bet kuri šios Sutarties nuostata, pripažinta neteisėta, negaliojanti ar neįgyvendinama tik iš dalies ar tam tikra apimtimi, liks galioti ta apimtimi, kuria ji nebuvo pripažinta neteisėta, negaliojanti ar neįgyvendinama. Šalys pakeis tokias neteisėtas, negaliojančias ar neįgyvendinamas šios Sutarties nuostatas teisėtomis, galiojančiomis ir įgyvendinamomis nuostatomis, kurios pagal reikšmę būtų kiek galima artimesnės Šalių ketinimams, egzistavusiems šios Sutarties sudarymo metu. Šalys dės visas įmanomas pastangas, kad užtikrintų visų šios Sutarties nuostatų įgyvendinimą.

- 16.6. Jeigu šioje Sutartyje nėra nurodyta kitaip, bet koks vėlavimas vykdyti įsipareigojimą arba pasinaudoti teise pagal šią Sutartį nereiškia atleidimo nuo šio įsipareigojimo vykdymo arba šios teisės atsisakymo.
 - 16.7. Rangovas sutinka ir leidžia Užsakovui daryti Darbų rezultato nuotraukas ir (ar) filmuoti Darbų rezultatus, juos naudoti žiniasklaidos ir reklamos priemonėse (internete, spaudoje, televizijoje, parodose, seminaruose, kataloguose, brošiūrose, skrajutėse, plakatuose, iškabose, stenduose ir t. t.). Užsakovas taip pat turi teisę naudoti Rangovo įmonės pavadinimą ir/ar logotipą, bei faktą, kad Rangovas atliko Darbus Objekte.
 - 16.8. Ši Sutartis sudaryta lietuvių kalba 2 (dviem) egzemplioriais, turinčiais vienodą juridinę galią – po vieną egzempliorių kiekvienai Šaliai. Sutartis sudaroma 1 (vienu) egzemplioriumi jei Šalys ją sudaro pasirašydamos kvalifikuotais elektroniniais parašais.
 - 16.9. Šalys patvirtina, kad šią Sutartį perskaitė, suprato jos turinį ir pasekmes, priėmė ją kaip atitinkančią jų tikslus ir pasirašė pirmiau nurodyta data.
-